

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98 'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Ruştü Tiryaki

Batman Milletvekili

15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen darbe teşebbüsünün ardından, Bakanlar Kurulunca 21.07.2016 itibariyle ülke genelinde doksan gün süreyle olağanüstü hal (OHAL) ilan edilmesine karar verilmiştir. Üçer aylık sürelerle uzatılan OHAL, 18.07.2018 tarihinde sona ermiştir. İki yıl süren OHAL süresinde açılan binlerce soruşturmaya ek olarak yayınlanan Kanun Hükümünde Kararnamelerle (KHK) kamu görevinden çıkarma tedbirlerinin uygulanmasına da karar verilmiştir. Bu kararlar sonucunda kamu görevinden çıkarılan, hakkında ceza soruşturma/kovuşturması bulunan hukuk fakültesi mezunu veya daha önceden avukatlık ruhsatı sahibi olan yüzlerce kişiye ruhsat verilmemiş, ruhsatı olanların da baro levhalarına kayıt yapmasının önü kapatılmıştır.

Konuyla ilgili açılmış olan idari davalarda vesayet makamı olarak taraf olan Bakanlığınız, avukatlığın "kamu hizmeti" olduğundan bahisle ve 667 sayılı KHK'nin 4'üncü maddesinin "bu KHK uyarınca meslekten veya kamu görevinden çıkarılanların bir daha kamu hizmetinde istihdam edilemeyeceğini" hükme bağlayan 2'inci fıkrasına atıfla bu kişilerin, avukatlık meslek faaliyeti yürütemeyeceği konusunda görüş bildirmiştir.

Ancak Anayasa Mahkemesi, 23.07.2020 tarihli 2017/38953 ve 2018/37392 başvuru numaralı iki kararında "*avukatlığın kamu hizmeti olarak tanımlanmasına rağmen serbest avukatlığın şekli manada bir kamu hizmeti olmadığı noktasında bir duraksama yoktur. Baro levhasına kayıtlı olan avukatlardan kamu kurumlarında kadrolu olarak görev yapanlar haricindekilerin*

devlete doğrudan veya dolaylı olarak bağlı olmaları söz konusu değildir... Avukatın bir devlet memuru olmadığı ve kanun koyucunun bir serbest mesleği kamu hizmeti olarak tanımlamasının onu anayasa'nın 70. maddesi anlamında bir kamu hizmeti haline getiremeyeceği açıktır. 6749 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında belirtilen kamu hizmetlerinde istihdam yasasının bir serbest meslek faaliyeti olan avukatlık yapmayı da kapsadığı şeklindeki yorumun oldukça zorlama ve öngörülemez olduğu, dolayısıyla usule ilişkin güvenceleri anlamsız hale getirdiği kanaatine varılmıştır. Adil yargılanma hakkı, uyuşmazlıklarda uygulanacak hukuk kurallarının öngörülebilir olmasını zorunlu kılmaktadır. Hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı bir kanunun kapsamını genişletici yorum ve uygulamalar kanun koyucunun getirmediği bir sınırlandırmanın idari ve yargısal makamlarca ihdas edilmesi sonucunu doğurabilir. “ diyerek 1136 sayılı kanunun 3'üncü maddesinde tanımlanmış “avukatlığa kabul şartları”nı sağlayan ve aynı kanunun 5'inci maddesindeki “avukatlığa kabule engel” hali bulunmayan kişilerin, serbest meslek faaliyeti olarak avukatlık yapabileceğine karar vermiştir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızın da tarafı olduğu, aynı muhteviyatta açılmış toplam dava sayısı kaçtır?
2. Yukarıdaki sebeplerle avukatlık ruhsatı verilmeyen, iptal edilen veya baro levhalarına kayıt yapması engellenen hukuk fakültesi mezunu sayısı kaçtır?
3. Anayasa Mahkemesi'nin vermiş olduğu bu ihlal kararları ile birlikte “Anayasa'nın Üstünlüğü İlkesi” çerçevesinde halihazırda süren davalar açısından Bakanlığınız nasıl bir yol izleyecektir? Bu davalardan çekilmeyi düşünüyor musunuz?
4. Bu kişilerin haklarının iadesine yönelik ne gibi girişimlerde bulunacaksınız?
5. İhlallerin devam etmesinin önüne geçmek ve uygulamada birliği sağlamak amacıyla Türkiye Barolar Birliğine, “Bu kapsamdaki hukuk fakültesi mezunlarının avukatlık mesleğini yapmasında herhangi bir engelin bulunmadığı” yönünde bir resmi görüş bildirecek misiniz?
6. Bu kişilerin geriye dönük maddi ve manevi zararlarının tazmini noktasında bir çalışmanız var mıdır? Var ise nasıl yöntemler belirlenmiştir?